

TANTÁRGYI TEMATIKA

2026/2027 tanév 1. félév; Jogász szak

Tantárgy neve: Magyar állam- és jogtörténeti gyakorlat I.	Tantárgy Neptun kódja: AJJOT273N1 (nappali) AJJOT273L1 (levelező) Tárgyfelelős intézet: Jogtörténeti és Jogelméleti Intézet Jogtörténeti Tanszék Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Petrasovszky Anna, egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Dr. Koncz Ibolya Katalin, tanszékvezető egyetemi docens Dr. Lehotay Veronika egyetemi docens dr. Jenei Péter oktató Dr. Székely György oktató	
Javasolt félév: 1. őszi félév	Előfeltétel: -
Óraszám: nappali: 2 óra / hét levelező: 2 óra/félév	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 1	Munkarend: nappali/levelező
Tantárgy feladata és célja: A MAGYAR ÁLLAM- ÉS JOGTÖRTÉNETI GYAKORLAT I. tantárgy célja egyrészt a Magyar állam- és jogtörténet I. főtárgy tematikáját anyag követő módszerrel kiegészítse, gyakorlati oldalról világosítsa meg a főtárgy előadásain elhangzott elméleti felvetéseket. Másrészt a főtantárgyi előadáshoz kapcsolódóan felépített tematika szerint a fontosabb, részletesebb elemzést kívánó anyagok kis csoportokban történő elemzése. A hallgatók otthoni készüléssel, valamint a tanórákon való aktív részvétellel sajátítják el a gyakorlat anyagát. Az első félév Magyar állam- és jogtörténet I. főtárgy tananyagához igazodva önellenőrző kérdések formájában kérjük számon a tananyagot. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T2, T5, T7, T10, T12, T16, T18 <i>képesség:</i> K1, K4, K9, K10, K14, K19, K26 <i>attitűd:</i> A1, A2, A4, A5, A6, A18 <i>autonómia és felelősség:</i> F1, F3, F4, F5	
Tantárgy tematikus leírása: A gyakorlati időpontok meghatározásánál kiemelten figyelmet fordítunk a főtárggyal való összhangra, és arra, hogy a tankörök számára – bár más napokon kerültek meghatározásra a gyakorlati órák – azonos tempóban biztosítsuk a tárgy tematikus leadását, valamint minden hallgató azonos héten teljesíthesse zárthelyi dolgozati követelményt. 1. Félévi feladatok megbeszélése, Bevezetés, tantárgyi követelményrendszer ismertetése 2. Az államalapítás. A király és a királyi tanács az Árpádok korában. 3. A trónbetöltési elvek változásai; hatáskörei, a király helyettesítése (a kormányzó és a nádor) Az országos méltóságok 1526-ig Hűbériség kialakulása Magyarországon 4. Rendiség Magyarországon 5. Az Aranybullák évszázada 6. Központi szervek a vegyes-házi királyok időszakától 1848-ig 7. 2026. 10. 12-15. - 1. Zárthelyi dolgozat MÁJT I. 12-21 tankönyvi tételek 8. Választójog fejlődése Magyarországon 9. Az országgyűlés szervezete és működése 1848-ig	

10. Központi és helyi szervek 1848/1849-ben
11. **2026. 11. 23-26. - 2. Zárthelyi dolgozat** MÁJT I. 31-40 tankönyvi tételek
12. Központi és helyi szervek a polgári Magyarországon 1867-1918
13. Pótzárthelyi dolgozatok írása.
14. Félév zárásával kapcsolatos technikai feladatok megbeszélése

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A félév során két zárthelyi dolgozat megírására kerül sor a tantárgy tematikus leírásánál megadott témakörökből, amelynek értékelése öt fokozatú jeggyel történik.

A hallgató szóbeli órai teljesítése a félévközi értékelés részét képezi. A szóbeli teljesítménnyel szembeni elvárások: latin jogi szöveg (szóösszetétel/szakkifejezés, mondat/jogelv) nyelvtani, kontextuális és jogdogmatikai értelmezése, grammatikai használata. Egy-egy a jogtudomány latinságára vonatkozó kultúrtörténeti-jogtörténeti témakör önálló feldolgozása és prezentálása.

Gyakorlati jegy teljesítésének módja, értékelése:

*A tantárgy teljesítése az **aláírás** valamint az öt fokozatú értékelés szerinti **gyakorlati jegy** megszerzésével történik.*

Nappali tagozaton: *Az aláírás megszerzésének: a tantárgy gyakorlati jellegénél fogva a szemináriumi órák látogatása, amelyek alól igazolatlanul csak **1** alkalommal kérhet az oktatótól felmentést a hallgató. Az egy alkalomnál több igazolt, valamint igazolatlan hiányzás beszámolási kötelezettséget von maga után. A beszámolást az 1-15 tankönyvi tételek anyagából kell megtenni. A beszámoló végső határideje a HKR-ben rögzített szabályok szerint kerül meghatározásra.*

A gyakorlati jegy az írásbeli zárthelyi dolgozatok és az órai szóbeli teljesítés értékelésén alapul.

*A félév során **két zárthelyi dolgozat** megírására kerül sor a tantárgy tematikus leírásánál **megadott fő-tárgyi tételekből**, amelynek értékelése öt fokozatú jeggyel történik.*

Az ötfokozatú értékelés százalékos határai:

- 0-60%: elégtelen (1);*
- 61-70% elégséges (2);*
- 71-80%: közepes (3);*
- 81-90%: jó (4);*
- 91-100%: jeles (5).*

A gyakorlati jegy elfogadásához mindkét írásbeli zárthelyi dolgozat legalább elégséges érdemjeggyel történő értékelése szükséges. A félévközi szóbeli teljesítés gyakorlati jegybe történő beszámításának aránya 10%.

ZÁRTHELYI ÉS PÓTZÁRTHELYI DOLGOZATOK LEVELEZŐ TAGOZATON:

A hallgatók a konzultációs órarendben meghatározott időpontban – (online) – írják meg a zárthelyi dolgozatot.

*A zárthelyi dolgozat anyaga a fő-tárgyi tételekből kerül kijelölésre – **12-21. tankönyvi tételek**. Írásbeli dolgozatát ötfokozatú értékeléssel minősítjük, amely a **gyakorlati jegyet** adja.*

Az ötfokozatú értékelés százalékos határai:

- 0-60%: elégtelen (1);*
- 61-70% elégséges (2);*
- 71-80%: közepes (3);*
- 81-90%: jó (4);*
- 91-100%: jeles (5).*

Az oktató az elkészített dolgozat alapján megajánlott gyakorlati jegyet ad.

A gyakorlati jegy javítása, pótlása: a tanulmányi szabályzat alapján a szorgalmi időszakban a javításra, pótlásra megadott időpontban, a vizsga időszak első kéthetében pedig a Neptun rendszerben feltüntetett gyakorlati jegy pótlására kijelölt vizsgaalkalmakkor kerülhet sor.

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további / sajátos módok, jellemzők: előadás, magyarázat, tematikus prezentáció/szemléltetés, tréningmódszertan: frontális szemináriumi munka, interaktív és kooperatív oktatási módszer, megbeszélés, vita, páros-csoportos hallgatói munka, hallgatói kiselőadások, önálló hallgatói munka alkalmazása

Kötelező irodalom:

1. **Magyar alkotmánytörténet** (szerk.: Mezey Barna – Gosztonyi Gergely) Osiris Kiadó Bp. 2020. [a tételsorban At. rövidítéssel]
2. **Bölköny József:** Magyar közjog I-II. Bp., 1942/43.
3. **Eckhart Ferenc:** Magyar alkotmány- és jogtörténet Osiris Kiadó, Budapest 2000.
4. **Werbőczy István:** Tripartitum Opus Juris consuetudinarii Regni Hungariae, M.Kir. Egyetemi Nyomda, Budapest. 1894.
5. **Koncz Ibolya Katalin:** A hatalommegosztás kérdése a polgári Magyarországon in: Miskolci Jogi Szemle: A Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának Folyóirata 12:1. Különszám 88-94.

Ajánlott irodalom:

1. **József Ruszoly:** Beiträge zur neueren Verfassungsgeschichte (Ungarn und Europa). *Ungarische Rechtshistoriker*. (Herausgegeben von Barna Mezey) Gondolat Kiadó. Budapest, 2009.
2. **Magyar állam- és jogtörténet forrásai (szöveggyűjtemény)** (szerk: Mezey Barna) Osiris Kiadó, Budapest, 1998.
3. **Csizmadia-Kovács-Asztalos:** Magyar állam- és jogtörténet Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.
4. **Hóman Bálint – Szekfű Gyula:** Magyar jogtörténet Bp., 1936.
5. **Petrasovszky Anna:** Az államforma, kormányforma természetjogi megítélése a 19. században in: El, Beheiri Nadja; Szabó, István (szerk.) Viginti quinque annis II.: Emlékkonferencia Zlinszky János tiszteletére, a PPKE JÁK 25. tanévében Budapest, Pázmány Press (2020)
6. **Petrasovszky Anna:** Adalékok a nemzetfogalom alakulásához a 19. századi Magyarországon In: Balogh, Judit; Koncz, Ibolya Katalin; Szabó, István; Tóth J., Zoltán (szerk.): Studia in honorem István Stipta : 65; Budapest, Károli Gáspár Református Egyetem, Állam- és Jogtudományi Kar (2017)

Egyéb tudnivalók:

Felmentési kérelem, kreditbeszámítási kérelem benyújtása esetén – karunk kreditátvételi szabályzata értelmében – felmentés, kreditbeszámítás akkor kapható, ha a hallgató korábban megszerzett ismeretei legalább 75%-ban lefedik a felvett tantárgy tematikáját és a kollokvium időpontja 10 éven belül volt.

Oktatói fogadó óra (személyesen, illetőleg telefonon, e-mailben):

A/6-os épület 219-es szoba. Telefon: +3646/565-111/23-39

e-mail: ibolya.koncz@uni-miskolc.hu.

Hallgatói ügyintézés:

Losonczy Laura A/6.épület 222. szoba

Tel: +3646/565-186

e-mail: laura.losonczy@uni-miskolc.hu